

Lokaal loket Kinderopvang in versnelling

Elke gemeente moet een lokaal loket kinderopvang hebben, zodat ouders ondersteuning krijgen bij hun zoektocht naar een plekje in de kinderopvang. Het decreet dateert van 20 april 2012, eind 2016 onderzocht Kind en Gezin of gemeenten al een loket hebben en hoe ze zich hebben georganiseerd.

TEKST CHRISTINE FAURE BEELD STEFAN DEWICKERE

In twintig procent van de gemeenten werkt het lokale loket kinderopvang al goed, zo blijkt uit de peiling met een respons van 73%. Als je de gemeenten die een lokaal loket kinderopvang aan het voorbereiden zijn, mee rekent, hebben in totaal iets meer dan de helft van de gemeenten zo'n loket. Op kop staat de provincie West-Vlaanderen, waar 28% van de gemeenten een operationeel lokaal loket kinderopvang heeft. Het laagste aandeel vinden we in de provincie Vlaams-Brabant, hoewel daar op dit moment wel veel loketten worden voorbereid.

De meerderheid van de werkende lokale loketten kinderopvang (88%) is actief op het grondgebied van één gemeente. Een intergemeentelijk loket komt voor in de Brusselse gemeenten, daarnaast is er een voor Linter en Geetbets en een voor Oostkamp en Brugge.

In 63% van de gevallen trekt het lokale bestuur het loket. Soms doet één of meer organisatoren kinderopvang, het Huis van het Kind of een speciaal daartoe opgerichte vzw dat. De meeste loketten

Barbara Deman: 'Met een digitale tool werd voor het eerst het aanbod aan kinderopvang centraal gebundeld. Daarnaast is er altijd sterk ingezet op een fysiek loket. Vorig jaar werd dit nog aangevuld met een brugfiguur kinderopvang.'

behandelen zowel opvangvragen voor baby's en peuters als opvangvragen voor schoolkinderen (70%).

Een aantal operationele loketten hebben bijkomend personeel in dienst genomen voor deze opdracht. Het tewerkstellingspercentage varieert van 0,2 (Diepenbeek en Zonhoven) tot 5,4 VTE (Antwerpen). Dit personeel wordt soms betaald

Lokaal loket kinderopvang

Een lokaal loket kinderopvang krijgt gestalte binnen het lokaal overleg kinderopvang, het is een neutraal informatie- en ondersteuningspunt voor gezinnen met een vraag naar kinderopvang, in de vorm van een netwerk van personen en organisaties die relevant zijn voor kinderopvang. Het bundelt informatie over beschikbare opvangplaatsen en mogelijkheden en maakt de zoektocht naar een opvangplek eenvoudiger. Bovendien zorgt zo'n loket ervoor dat bestaande kinderopvangplaatsen zo efficiënt mogelijk benut worden en dat kwetsbare gezinnen ondersteuning krijgen bij hun zoektocht naar kinderopvang. Het is de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur ervoor te zorgen dat er een loket komt, in overleg met alle betrokken partners.

door het lokale bestuur, soms door de Vlaamse overheid, via de subsidie van de gemandateerde voorziening.

Fysiek of digitaal

De meerderheid (44%) kiest voor een combinatie van een fysiek en een digitaal loket, 19% kiest voor een uitsluitend digitaal loket en 16% voor een uitsluitend fysiek loket; de overige respondenten hebben nog geen concrete werkwijze vastgelegd.

Kortrijk heeft zowel een fysiek als digi-

de opvanginitiatieven en helpt hen bij de bijhorende administratie. De brugfiguur wordt ook ingeschakeld voor gezinnen die minder gemakkelijk de weg vinden.' De keuze voor de combinatie verklaart Barbara Deman als volgt: 'We werkten lange tijd met een digitale tool. Daarmee werd voor het eerst het aanbod aan kinderopvang centraal gebundeld. Naast de digitale tool is er altijd sterk ingezet op een fysiek loket. In eerste instantie was dit via de werkwinkel en later het sociaal huis. Vorig jaar werd dit nog aangevuld met een brugfiguur kinderopvang.'

De enquête leert ons ook nog dat veel lokale loketten kinderopvang de kwetsbare gezinnen ondersteunen via een waaier van stimulerende maatregelen en samenwerking met veel partners, zoals het geven van opvangcheques, persoonlijke begeleiding bij de zoektocht naar kinderopvang en samenwerking met een ervaringsdeskundige kansarmoede. Een goed werkend loket kan dus een belangrijke bijdrage leveren aan het lokale kinderarmoedebeleid.

Een lokaal loket kinderopvang heeft vier decretale opdrachten: de registratie van opvangvragen coördineren, gezinnen

Het is belangrijk dat lokale besturen, die vaak zelf ook kinderopvang organiseren, neutraal en transparant te werk gaan, zodat elke organisator zich volwaardige partner in het netwerk voelt.

binnen een redelijke termijn informeren over beschikbare opvangplaatsen, samenwerken met alle kinderopvangvoorzieningen en met organisaties die werken met gezinnen en tot slot, het lokale bestuur, de organisatoren kinderopvang en Kind en Gezin informeren over de vragen naar kinderopvang. Uit de enquête blijkt dat de bestaande loketten vooral informeren over beschikbare opvangplaatsen en inzetten op de samenwerking tussen kinderopvang onderling en tussen kinderopvang en toeliders, zoals OCMW, VDAB en inloopteams. De andere opdrachten blijven nog wat achterwege. Vooral de opdracht betreffende registratie en terugkoppeling van informatie wordt nog weinig opgenomen. Nochtans is dit essentieel om het

rijke hefboom om een sociale mix van gezinnen en het vereiste percentage voorrangsgroepen te bereiken. Bovendien kan de kinderopvang zich door deel te nemen aan lokale samenwerking kenbaar maken bij het lokale bestuur, knelpunten doorgeven en tekorten bespreekbaar maken.

Tot slot is samenwerking met het lokale loket ook een criterium voor het advies van het lokale bestuur bij het beoordelen van een aanvraag voor extra subsidies. Hierbij is het belangrijk dat lokale besturen, die vaak zelf ook kinderopvang organiseren, neutraal en transparant te werk gaan, zodat elke organisator zich volwaardige partner in het netwerk voelt. Lokale besturen hebben er belang bij te investeren in dit vertrouwen: 'De voor-

in dit lokale verhaal. Uit de recente peiling van de Huizen van het Kind blijkt dat een van de meest genoemde redenen om te investeren in een Huis van het Kind de verhoogde toegankelijkheid is: samenwerken biedt meer kansen om bekendheid, begrijpelijkheid en bereikbaarheid van het aanbod te verbeteren. De bestaande loketten hebben meestal spontaan die verbinding met het Huis van het Kind gemaakt.

Naast een doordacht inschrijvingsbeleid door de opvang zelf, is er ook een goed werkend lokaal loket kinderopvang in elke gemeente nodig om van de kinderopvang een basisvoorziening voor alle gezinnen met jonge kinderen te maken. Uiteraard vraagt de verdere uitwerking van zo'n loket ook middelen en ondersteuning. Kind en Gezin streeft ernaar hierover vóór het einde van het jaar een concreet voorstel te kunnen lanceren. Ook Kortrijk heeft toekomstplannen volgens Barbara Deman: 'Voorlopig is het werkingsgebied beperkt tot de stad Kortrijk, maar er lopen gesprekken om de werking uit te breiden tot twaalf gemeenten in de omgeving. Dit doen we via een opdrachtcentrale voor de nieuwe website: hierdoor is de instap in de nieuwe website mogelijk zonder afzonderlijke overheidsopdracht.' ■

Christine Faure is stafmedewerker kinderopvang bij Kind en Gezin

Vooral de opdracht betreffende registratie en terugkoppeling van informatie wordt nog weinig opgenomen. Nochtans is dit essentieel om het opvangbeleid zowel lokaal als Vlaams zo goed mogelijk te doen aansluiten bij de reële behoeften.

opvangbeleid zowel lokaal als Vlaams zo goed mogelijk te doen aansluiten bij de reële behoeften.

Voordelig voor organisatoren kinderopvang

Het lokale loket kinderopvang biedt grote voordelen voor de lokale kinderopvang. 'Niet alleen ouders krijgen op één centrale plaats een overzicht van alle voorzieningen in de stad en ondersteuning bij hun zoektocht naar opvang, opvangvoorzieningen kunnen dankzij het loket ook hun bezetting doen stijgen en beter plannen,' zegt Barbara Deman. Daarnaast zijn het meewerken aan het loket en de afstemming met andere opvang binnen de gemeente een belang-

ziningen overtuigen om hun actuele bezetting up-to-date te houden via de website is voor ons als lokaal bestuur de grootste uitdaging. Alles staat of valt met hun gegevens. Wij proberen dit via een laagdrempelige website, die gebruiksvriendelijk is, zodat het eenvoudig is de beschikbare plaatsen bij te houden,' zegt Barbara Deman.

Loket opent toegang

Het versterken van de lokale regie en van lokale netwerken en het streven naar een meer geïntegreerde werking over verschillende beleidsdomeinen heen is een belangrijke pijler binnen het huidige welzijnsbeleid. Ook het lokale loket kinderopvang moet een plaats krijgen

➔ Decreet van 20 april 2012 (BS 15 juni 2012) houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, BS van 15 juni 2012